

KONSTANTINAS GAJAUSKAS (1912 – 2001)

Ilgametis Druskininkų parapijos klebonas K. Gajauskas gimė 1912 01 25 Dotinėnų kaime, Švenčionių rajone. K. Gajauskas lankė Švenčionėlių pradžios mokyklą. 1932 m. baigė garsiąją Švenčionių gimnaziją ir išvyko mokytis Vilniaus kunigų seminarijoje. Į kunigus įšventintas 1938 06 11. Pirmieji darbo metai – Vaistamo parapijoje. Po vienerių metų kunigą perkėlė į Eišiškes, kur, be ganytojiško darbo, mokykloje dirbo kapelionu. Nors ten Konstantinui sekėsi ir patiko, 1940 10 07 buvo perkeltas į Kaltanėnus, o po 72 dienų laukė naujos Reškutėnų parapijos kūrimas. Jos administratoriumi paskirtas 1940 12 17. Dar 1927 m. bažnytkaimyje susikūrė stiprus šv. Kazimiero draugijos skyrius. Jo nariai 1930 m. prie Žaugedos upelio pastatė DLK Vytauto paminklą, pirmąjį okupuotame Vilniaus krašte.

1942 09 03 kun. K. Gajauskas iškeltas kapelionauti į Vidžių parapiją. Žavėjosi kunigas garsia miestelio, stovinčio ant aukštos kalvos, praeitimi. Pirmoji bažnyčia čia pastatyta 1481 m. Manoma, kad senovėje ši vieta vadinosi Vyčiais ir čia stovėjo Lietuvos raitelių daliniai. Kapeliono darbo metais miestelyje šeimininkavo vokiečiai, o šiuo metu jis priklauso Gudijai. Po 131-os darbo dienos Vidžiuose K. Gajauskas perkeltas į Švenčionių Visų Šventųjų parapiją. Dirbdamas Švenčionių gimnazijoje kapelionu, turėjo apie 100 klausytojų, kurie jo nekantriai laukdavo. Mokyklos kieme kapelioną pasitikdavo berniukai, su kuriais bešnekučiuojant, mergaitės šaukdavo: „Kapelione, ateikit pas mus“. „Palaukit, šarkaitės, pakalbėsiu su cimboliukais ir tuojau ateisiu,“ – juokaudamas atsakydavo. Jo santykiai su gimnazistais buvo puikūs: viešpatavo abipusė pagarba, dieviška santarvė ir ramybė.

Karo audrų sūkuriai kunigą iš Švenčionių nunešė į Vilnių. Gimtuosiuose kraštuose gyventi buvo nesaugu. Girininkas brolis Kazimieras tapo miško žmogumi ir kūnu, ir dvasia. Jis vadovavo 11-os partizanų būriui ir netrukus žuvo. Tėvus ištrėmė į Sibirą. Tuo metu K. Gajauskas jau buvo atvykęs į Vilnių pas savo bičiulį S. Valiukėną. Vilniaus kunigų prašymu vyskupas M. Reinys paskyrė Konstantiną šv. Rapolo parapijos vikaru, ganėtinai greitai – klebonu. Vėliau perkeltas į Švč. Jėzaus širdies parapiją, kur dirbo tik tris mėnesius.

1949 m. Komunistų partija nutarė uždaryti Katedrą ir nugriauti Aušros vartų koplyčią. Šios šventos vietos išsaugojimo misija patikėta K. Gajauskui, vyskupui paskiriant jį šv. Teresės parapijos ir Aušros Vartų koplyčios administratoriumi. 1949 m. K. Gajauskui suteiktas dekano titulas.

Po 15 metų ir 51-os darbo dienos šv. Teresės parapijos administratoriaus K. Gajauskas 1965 04 09 paskirtas Druskininkų parapijos klebonu. Kurortas teikė vilčių pataisyti pašlijusią kunigo sveikatą, ypač kamuojamą bronchito. Atvykęs pirmiausia susitiko su geru bičiuliu Ratnyčios parapijos klebonu J. Poškumi, kurį gerbė kaip puikų dvasininką ir didelį eruditą.

K. Gajauskas Druskininkų bažnyčios vidų rado apleistą ir niūrų. Plukto molio ir betono grindys buvo duobėtos, sienos – pilkos. Anot paties kunigo, buvo panašu į tvartą. Patyręs bažnytinio darbo administratorius, atsisakęs bet kokio turto ir prabangos, ėmėsi darbo. Visas savo per ilgą laiką sukauptas santaupas skyrė bažnyčios vidui atnaujinti, turtinti, puošti. Naujasis Druskininkų parapijos klebonas Vilniuje susirado meistrus, kurie pagamino įspūdingas „Kryžiaus kelio“ stacijas. Jas įrėmino, o ant vienos, klebono pageidavimu, įrašė, kad tai jo asmeninė auka parapijai. Bažnyčios sienos laukė dažytojų prisilietimo ir paveikslų. Nedelsdamas klebonas nuvyko į Vilniaus Dominikonų bažnyčią ir atsivežė iš ten sulamdytų, sužalotų drobių pilnus maišus. Susirado restauratorę ir drobėse šventųjų rankos, kojos ir figūros ryškėjo valandomis. Ypač daug dirbta prie paveikslo „Šv. Augustinas“, kuris buvo labiausiai nuniokotas. Apskritai visi Druskininkų bažnyčioje esantys vietinės reikšmės paminklai-paveiksmai, 1965 m. atvežti iš Vilniaus

Dominikonų bažnyčios, klebono K. Gajausko ir restauratorės Elenos Šmigelskaitės rūpesčiu 1970 m. buvo atgaivinti ir iki šiol džiugina dvasią. Dalies stačiakampių paveikslų formatai pakeisti į arkinius.

Bažnytėlės languose suspindo F. Valaičio vitražai, o languose virš altoriaus įkomponuoti „Šv. Kazimieras“ ir „Palaimintasis J. Matulaitis“ – dar išpūdingesni. Pastarųjų autorius – druskininkietis G. Šatūnas.

Bažnyčios duobėtą grindinį pakeitė lentų parketas. Ant jo išsirikiavo lengvų konstrukcijų, gražių, grakščių formų suolai, kuriuos pagamino vietinių stalių brigada, vadovaujama p. Bakanausko. Pasienuais sumontuotas šilumos tinklų vamzdynas. Bažnyčiai vis gražėjant, atsirado naujos dailios klausyklos. Virš pagrindinio įėjimo 1991 11 17 pastatyta ir pašventinta K. Patamsio skulptūra „Jėzus laimina“. Varėnos dekanato dekanas K. Gajausko darbų sąrašą galima būtų dar ilgai tęsti. Jis lankėsi ir Apaštališkajame soste, itin rūpinosi atgauti klebonijos pastatą, parapijos namus. Dalyvavo Sajūdžio veikloje ir ją rėmė. Jam klebonaujant, bažnyčios fisharmonija atrado vietą M.K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje, kita iki šiol stovi kampe. Vietoje jų sugriaudėjo vilniečio J. Alekno pagaminti vargonai. 35-erius metus K. Gajauskas meldėsi ir aukojo šv. Mišias prie Druskininkų bažnyčios altoriaus, kuris jo pastangomis atvežtas iš Senųjų Trakų bažnyčios.

Druskininkų garbės piliečio vardas Konstantinui Gajauskui suteiktas tarybos 2000-12-08 sprendimu Nr. 230 už kilnius dvasininko darbus, Druskininkų bažnyčios atnaujinimą, turtinimą, puošimą bei lietuviškos kultūros puoselėjimą.